

پل کارتلج

دموکریٹوس

ترجمہ

اکبر معصوم بیگی

This is a Persian translation of
Democritus
By Paul Cartledge
New York N. Y., Routledge, 1999
Translated by Akbar Masoumbeigui
Āgah Publishing House, Tehran, 2020

• سرشناسه: کارتلج، پل، ۱۹۹۷ - م. Cartledge, Paul • عنوان و نام پدیدآور: دموکریتهوس / پل کارتلج:
ترجمه‌ی اکبر معصوم‌بیگی. • وضعیت ویراست: [ویراست ۲]. • مشخصات نشر: تهران: آگه، ۱۳۹۸.
• مشخصات ظاهری: ۸۲ص، ۱۹×۱۲ س.م. • فروست: فیلسوفان بزرگ. • شابک: 978-964-329-423-6
• فهرست نویسی: فیبا • یادداشت: عنوان اصلی: c1999 Democritus • موضوع:
مفراطیس قیاس ۵ ق.م. • موضوع: Democritus شناسه افزوده: معصوم‌بیگی، علی اکبر، ۱۳۲۹ - مترجم
رده‌بندی دهختره: B۲۹۸ • رده‌بندی دیویی: ۱۸۲/۷ • شماره کتابشناسی ملی: ۶۰۹۸۳۱۷

پل کارتلج
دموکریتهوس

ترجمان اکبر معصوم‌بیگی

تیراژ یکم: ۱۳۹۹

آماده‌سازی، صفحه‌بندی و نظارت بر چاپ: دفتر نشر آگه

ویراست: الهام آقا باغلی

شمارگان: ۵۰ نسخه

چاپ و صحافی: فرهنگ بن

همه حقوق چاپ و نشر این کتاب محفوظ است

نشر آگه

تهران، خیابان بزرگمهر، تقاطع فلسطین، شماره‌ی ۲۲

تلفن: ۶۶۴۶۳۱۵۵ و ۶۶۹۷۴۸۸۴

ایمیل: info@agahpub.com

اینستاگرام: @agahpub

فروش اینترنتی: agahpub.com

قیمت: ۱۷۰۰۰ تومان

فهرست

۹	یادداشت مترجم
۱۵	سپاس‌گزاری
۱۷	مختصری در زندگی و زمانه‌ی
۲۵	فیزیک و معرفت‌شناسی
۳۵	کیهان‌شناسی و کیهان‌نگاری
۴۱	مردم‌شناسی و جامعه‌شناسی
۴۹	روان‌شناسی و پزشکی
۵۹	اخلاق و سیاست
۷۳	پذیرش: واپسین خنده‌ی دموکری‌توس
۷۹	یادداشت‌ها

یادداشت مترجم

دموکریتوس راده، بیانگر سده‌ی پنجم و در گذشته در سده‌ی چهارم پیش از میلاد، فیلسوف بزرگ یونان را پایه‌گذار نظریه‌ی اتمی دانسته‌اند. البته مورخان سهم لئوکیپوس را نادیده گرفته‌اند، با این همه، دموکریتوس است که از نظریه‌ی اتم‌باوری نظامی‌گامی و کلی پرداخت که فیزیک، کیهان‌شناسی، روان‌شناسی و یزدان‌شناسی را زیر دربر می‌گیرد. همچنین گفته‌اند که درباره‌ی گستره‌ی پهناوری از موضوع‌ها از جمله ریاضیات، اخلاق، نقد ادبی، انسان‌شناسی و نظریه‌ی زبان نظر قلم نهاده است. بیش‌تر آثار دموکریتوس از میان رفته است و جز نقل قول‌های پراکنده‌ی اخلاق چیزی از او برجای نمانده است و اگر ارسطو در برخی آثار خود به بحث و انتقاد از آرای دموکریتوس نمی‌پرداخت بی‌گمان بسیاری از نکته‌های ارزشمند اندیشه‌ی فلسفی او بر ما پوشیده می‌ماند.

گذشته از این، تا همین چندی پیش، تصویر «خیامی» دموکریتوس تصویر «فیلسوف خندان»ی که دوره‌ی رنسانس از او پرداخت، همان فیلسوف رند و سرخوشی که بر خوش‌خیالی و بلاهت مردمان «جدی» تسخر می‌زند، بر شخصیت فیلسوفانه‌ی او، بر تصویر «پیامبر کوارک» و بنیادگذار فیزیک هسته‌ای نوین می‌چربید. اهتمام دموکریتوس به

سرد آوردن از کار جهان او را از قلمرو فیزیک و شیمی به کاوش در علم هستی، پژوهش در نظریه‌ی دریافت حسی، خودمداری، دیگرخواهی، هیئت جامعه، اخلاق، سیاست و حقوق رهنمون شد. گرچه دموکریتوس به اندازه‌ی اپیکوروس شهرت نداشته است، در بسیاری از فیلسوفان بزرگ، از جمله همین اپیکوروس، تأثیرهای شگرف داشته است. افلاطون در رساله‌ی بلندآوازه‌ی تیمائوس سخت تحت تأثیر نظریه‌ی دموکریتوس در باب ماده است. انسان‌شناسی طبیعت‌باورانه‌ی او به صورت سرنمون نظریه‌ی اجتماعی لیبرال درآمده است. نظریه‌ی ماتریالیستی او در باب ذهن ساختار جهان کارل مارکس، انقلابی و فیلسوف آلمانی، را بر آن دست‌نیاکان‌آمی دکتري خود را به او و اپیکوروس و مقایسه‌ی این دو اختصاص داده است. بسی گمان از این رهگذر بار دیگر اهمیت «دموکریتوس‌زدن» را شرح کرد. با این همه، نمی‌توان این یادداشت را به پایان برد و از این نکته یاد نکرد که گرچه دموکریتوس پدر نظریه‌ی اتمی است و نمی‌توان از جنبه‌ی روش‌شناختی علمی سفرهای دورودراز او به مصر، بابل و ایران چشم پوشید، ولی نباید از نظر دور داشت که اتمیسم دموکریتوس عمدتاً (اما نه تماماً) حاصل اندیشه‌ورزی فلسفی است، و حال آن که بنیاد اندیشه‌ی اتمی کنونی بر جهان‌شناسی علمی و حاصل کاربست شیوه‌های مشاهده، تجربه و وادای علمی است.

دموکریتوس و سیاست اتمیستی نوشته‌ی پل کارتلج، هفتمین کتاب از سلسله کتاب‌های «فیلسوفان بزرگ» انتشارات راتلج است. پل کارتلج دانشیار رشته‌ی فلسفه‌ی یونان در دانشگاه کیمبریج و دستیار امور فلسفه کالج کلر است. کارتلج کتاب‌های بسیار در زمینه‌ی فلسفه و فیلسوفان یونان نوشته، ویراسته و بر برخی از آنها مقدمه نوشته است. از تازه‌ترین آثار او می‌توان از یونانیان و تاریخ مصور کیمبریج یونان باستان نام برد.